

retouradres: Postbus 49, 3000 AA Rotterdam

Autoriteit Consument & Markt

Directie Toezicht Energie

Postbus 16326

2500 BH Den Haag

Stedin Netbeheer B.V.

Blaak 8

3011 TA Rotterdam

088 896 39 63

www.stedin.net

KvK Rotterdam 24289101

Per e-mail: REG2027@acm.nl

Datum 31 oktober 2025

Klantnummer -

Zienswijze van Stedin op
ontwerpmethodebesluit
distributiesysteembeheerders gas 2027-2031
(zaaknummer ACM/25/197287) en
ontwerpmethodebesluit

Onderwerp

distributiesysteembeheerders elektriciteit
2027-2031 (zaaknummer ACM/25/197288)

Behandeld door

Telefoon

E-mail

Kenmerk

@stedin.net

Geachte lezers,

Hierbij ontvangt u de zienswijze van Stedin Netbeheer B.V. (Stedin) op de ontwerpmethodebesluiten voor de distributiesysteembeheerders gas en elektriciteit 2027-2031 zoals ACM die op 22 september 2025 heeft gepubliceerd.

Stedin onderschrijft de zienswijzen van Netbeheer Nederland namens de distributiesysteembeheerders. Aanvullend brengt Stedin de onderstaande punten naar voren. Stedin is er mee bekend dat Enexis Netbeheer B.V. op het punt van de start-GAW een vergelijkbare zienswijze heeft ingediend.

Kostengebaseerde reguleringsmethode met efficiëntiewaarborgen

1. Voor Stedin is het onder andere van belang dat een methode van regulering zorgt voor:
 - a. Ruimte voor investeringen: de regulering houdt rekening met de grote onzekerheid over kostenontwikkelingen en draagt zorg voor het aansluiten in de tijd van de opbrengsten bij de kosten.
 - b. Handelingsperspectief: de regulering toont het bestaan en de omvang van eventuele inefficiëntie aan en geeft duidelijkheid over de oorzaak daarvan.
2. Vanuit deze belangen steunt Stedin de overgang naar een kostengebaseerde reguleringsmethode met efficiëntiewaarborgen. Daar komt bij dat Stedin efficiëntiewaarborgen – en het bieden van transparantie daarover – als een kans ziet om aan stakeholders duidelijk te maken dat we onze taken efficiënt uitvoeren en hen inzicht te bieden in onze maakbaarheidsuitdagingen. Ook om deze reden steunt Stedin de overgang naar een kostengebaseerde reguleringsmethode met efficiëntiewaarborgen.
3. Wat betreft het monitoren van kosten(ontwikkelingen) merkt Stedin het volgende op. Op basis van de ontwerpmethodebesluiten is niet altijd duidelijk welke definities van kosten, investeringsuitgaven, (technische) kengetallen en niet-monetaire indicatoren worden gebruikt. Zonder eenduidige definities kunnen geen eventueel benodigde systeemaanpassingen worden doorgevoerd. Gezien de doorlooptijden van systeemaanpassingen zal er rekening mee moeten worden gehouden dat na vaststelling van de definities pas met vertraging kan worden gerapporteerd en dus ook niet met

terugwerkende kracht. Bovenstaande opmerkingen zijn ook van toepassing op de onderbouwing van (her)schattingen van kosten. Stedin gaat graag in overleg met ACM over de te gebruiken definities voor het monitoren van kosten(ontwikkelingen) en over de onderbouwing van kosten(her)schattingen.

Start-GAW

4. De start-GAW (Gestandaardiseerde Activa Waarde) betreft de startwaardering van de historische boekwaarde van de netten daterend van vóór de introductie van de maatstafregulering. Per distributiesysteembeheerder is een start-GAW vastgesteld met een daarbij behorende uniforme afschrijvingstermijn.
5. De start-GAW's vloeien voort uit vaststellingsovereenkomsten uit 2003 tussen de distributiesysteembeheerders en de rechtsvoorganger van ACM (op een later moment is er nog een start-GAW voor de gasaansluitdienst vastgesteld). Hierbij is per distributiesysteembeheerder een uniforme afschrijvingstermijn berekend als het quotiënt tussen de boekwaarde ultimo 2000 en de afschrijvingen in 2000. In alle reguleringsbesluiten tot nu toe zijn de start GAW's en daarbij behorende uniforme afschrijvingstermijnen als vaststaande parameters meegenomen. We moeten dus uitgaan van de rechtmatigheid van de start-GAW's en de daarbij behorende uniforme afschrijvingstermijnen.
6. De gerechtvaardigde verwachting van Stedin is dat de kosten van de start-GAW in zijn geheel zullen worden terugverdiend. Dat volgt al uit het gegeven dat de start-GAW de historische boekwaarde van de netten daterend van vóór de introductie van de maatstafregulering reflecteert. Die waarde is tot stand gekomen zonder dat maatstafregulering van toepassing was. Die maatstafregulering is pas in de tweede reguleringsperiode (2004 t/m 2006) geïntroduceerd. De kosten van de start-GAW zijn dus niet beïnvloedbaar voor Stedin.
7. Met ingang van 2027 vindt de overgang plaats van de huidige reguleringsmethodiek op basis van maatstafconcurrentie naar een kostengebaseerde regulering zoals beschreven in de ontwerpmethodebesluiten. Op het moment van overgang zijn nog niet alle start-GAW's volledig afgeschreven met als gevolg dat een distributiesysteembeheerder die een start-GAW heeft met een relatief korte uniforme afschrijvingstermijn, zijn kapitaalkosten van de start-GAW, inclusief redelijk rendement, niet volledig vergoed krijgt. Dit geldt ook voor Stedin en resulteert in een aanzienlijk financieel nadeel.
8. De reden dat Stedin zijn kapitaalkosten van de start-GAW, inclusief redelijk rendement, niet volledig vergoed krijgt, is de methodiekwisseling. Stedin heeft onder de huidige reguleringsmethodiek een relatief groot aandeel van zijn kapitaalkosten ingebracht in de sectorkosten. In de kern doordat Stedin een relatief korte uniforme afschrijvingstermijn heeft die leidt tot relatief hoge afschrijvingen. Vanaf 2027 krijgt Stedin uitsluitend nog haar directe kapitaalkosten één-op-één vergoed. Hierdoor hebben distributiesysteembeheerders die een start-GAW hebben met een langere uniforme afschrijvingstermijn dan Stedin jarenlang voordeel behaald ten koste van Stedin. Vanwege de methodiekwisseling krijgt Stedin, na het aflopen van haar eigen start-GAW, niet het omgekeerde voordeel dat ertoe zou hebben geleid dat Stedin uiteindelijk wel haar kapitaalkosten, inclusief redelijk rendement, vergoed zou hebben gekregen.
9. Aan de andere kant ontvangen sommige distributiesysteembeheerders meer dan hun kapitaalkosten, inclusief redelijk rendement, voor de start-GAW. Sommige distributiesysteembeheerders hebben een verhoudingsgewijs lange uniforme afschrijvingstermijn voor de start-GAW. Deze distributiesysteembeheerders hebben een relatief klein aandeel van hun kapitaalkosten ingebracht in de sectorkosten gedurende de methodiek van maatstafconcurrentie. Vanaf 2027 krijgen deze distributiesysteembeheerders hun resterende kosten direct één-op-één vergoed.
10. Dit effect van de overgang naar een andere reguleringsmethodiek doet zich alleen voor bij de start-GAW en niet bij investeringen die dateren van na de introductie van maatstafconcurrentie. Voor investeringen die dateren van na de introductie van maatstafconcurrentie worden door alle distributiesysteembeheerders namelijk dezelfde regulatorische afschrijvingstermijnen gehanteerd. Het is daarmee een tijdelijk effect dat kan worden opgelost door het toepassen van een correctie.
11. Uit de ontwerpmethodebesluiten volgt dat ACM geen onderzoek heeft gedaan naar de negatieve gevolgen van de methodiekwisseling. Overgangmaatregelen zijn niet overwogen door ACM. Dit is expliciet bevestigd in de achtste klankbordgroep en bij de informatiebijeenkomst van 6 oktober 2025 van ACM. ACM heeft verzuimd de belangen zorgvuldig te inventariseren en af te wegen. Daarnaast zijn de

ontwerpbesluiten op het punt van de start-GAW ongemotiveerd. De ontwerpbesluiten zijn in zoverre in strijd met de artikelen 3:2, 3:4 en 3:46 Algemene wet bestuursrecht (Awb).

12. Daarnaast hebben de ontwerpmethodebesluiten tot gevolg dat gelijke gevallen de facto ongelijk worden behandeld. Toepassing van de regels leidt er namelijk toe dat sommige distributiesysteembeheerders geen volledige vergoeding van de afschrijvingskosten voor de start-GAW, inclusief redelijk rendement, ontvangen. Andere distributiesysteembeheerders ontvangen daarentegen een vergoeding die boven deze kosten uitstijgt. Een objectieve rechtvaardiging voor dit verschil is niet voorhanden. De ontwerpmethodebesluiten zijn daarom ook in strijd met het fair-play-beginsel op het punt van de start-GAW.
13. De toe te passen correctie moet worden gezocht in de definitie van kosten. De kosten die horen bij de start-GAW (voor zowel gas als elektriciteit) moeten (en kunnen) uit de kostenbasis van de individuele netbeheerders gehaald worden. De vergoeding die hoort bij de kosten van de start-GAW moet op sectorniveau bepaald worden en verdeeld worden op een soortgelijke manier als er plaatsvond onder de maatstafmethodiek. Omdat er vanaf 2027 niet langer wordt gewerkt met de maatstaf zullen er afspraken moeten worden gemaakt over de berekeningswijze van deze gemiddelde kosten voor de periode (tot en met 2041) dat nog niet alle start-GAWs zijn afgeschreven. Stedin verzoekt ACM om in de methodebesluiten een correctie voor de start-GAW op te nemen. Stedin is uiteraard bereid constructief mee te denken over deze oplossing.

